

større end Kredsene uden for Kjøbenhavn, i 1867 gif man noget videre, idet man gif til at gøre Kredse i Kjøbenhavn 9 pCt. større, men nu gaar man saa langt, at man tillader sig at gøre dem 29 pCt. større end i det øvrige Land. Det forekommer mig at være tilstrækkelig betegnende for den Vej, man nu er inde paa. Hvis den skal fortsættes saaledes med 20—30 Mars Mellemrum, naa vi snart til at saa virkeliggjort det Agitationsraab, der nu lyder, at man her i Kjøbenhavn kun har halve Stemmer. Foreløbig har man jo omtrent tre Kvart Stemme. Men fortsættes denne Udvikling i en længere Række, saa komme vi i Virkeligheden til halve Stemmer. Nu kender jeg vel de gamle Argumenter for de kjøbenhavnske Valgkredsers Størrelse, dels at Befolkningen her er saa tæt som intet andet Sted ude i Landet, dels at Vælgerprocenten ikke er saa stor i Kjøbenhavn som udenfor, og det sidste er jo meget rigtigt. Hvis man var naaet til et rimeligt Kompromis, antager jeg, at adskillige, blandt dem ogsaa jeg, vilde have fundet sig i, at man lagde Vælgertallet til Grund i Stedet for Indbyggertallet, idet der kan anføres meget for at gøre dette. Men selv om man vilde gøre denne Indrømmelse til det ærede Flertal og sige: Vi vilde lægge Vælgertallet til Grund og ikke Folketallet, kommer man dog til, at der her begaaes en meget væsentlig Uret. Vælgerprocenten er jo for Kjøbenhavns Vedkommende 14,7, det vil sige, at af 100 Mennesker i Kjøbenhavn er 14,7 Vælgere, eller at af 1,000 Mennesker ere 147 Vælgere. Paa Landet uden for Kjøbenhavn er Vælgerprocenten — jeg regner stadig efter Folketællingen i 1890 og Valgene i 1890 — 16,8, det vil altsaa sige, at der er godt 2 pCt. færre Vælgere i Kjøbenhavn end ude i Landet, ikke 2 pCt. paa den Maade, som et æret Medlem forleden har regnet ud — det var en æret Meningsstælle i dette Spørgsmaal —, idet han mente, at Hensynet til Vælgerne vilde føre til, at man kun maatte gøre de kjøbenhavnske Valgkredse $\frac{1}{50}$ større end Kredsene omkring i Landet. Denne Beregning er ikke rigtig. Man maa regne saaledes, at man siger: Hvor stor en Del er Forskellen mellem 14 og 16, nemlig 2, af 14 eller 16? Hvis man lægger 16 til Grund, bliver 2 lig $\frac{1}{8}$, altsaa mellem 12 og 13 pCt. Hvis man vil gøre en saadan Beregning med Vælgertallet, vil man komme til, at de kjøbenhavnske Kredse kun maa være op mod 3,000 Indbyggere større for alligevel ikke at saa flere Vælgere end de øvrige Kredse i Landet have. Det vil procentvis udregnet blive saaledes, at de kjøbenhavnske Valgkredse kun

maa faa 14 pCt. flere Indbyggere for dog ikke at saa flere Vælgere, end Kredsene omkring i Landet have. Men selv om man vilde gaa til at gøre Kredse i Kjøbenhavn 14 pCt. større, saa er Forholdet jo saaledes, som jeg har oplyst tidligere, at de kjøbenhavnske Kredse efter dette Forslag blive over 29 pCt. større end Kredsene uden for Kjøbenhavn. Dette forekommer mig at være tilstrækkelig betegnende for den Retfærdighed eller rettere Uretfærdighed, som man her begaar. Jeg kan ikke med min bedste Villie se, at dette er en retfærdig eller forsvarlig Løsning af Spørgsmaalet. Vi have jo ganske vist hørt en Del Grunde anførte for at blive staaende ved det af Flertallet foreslaaede, navnlig af det ærede Medlem for Møen, den højtærede Ordfører (Bojzen). Men jeg maa tilstaa, at den Grund, det ærede Medlem anførte, er af den Bestaafenhed, at man ikke kan diskutere den. Det ærede Medlem stiller sig paa et lignende Standpunkt, som den sidst hebdengangne Pautifeks i Rom. Naar man sagde til den sidst afdøde Pave i Rom, at han skulde strække sig noget videre over for Tidens Krav, saa kende vi hans Svar. Da det ærede Medlem fra Møen sætter Pris paa at tale og høre Latin, skal jeg imødekomme ham med ogsaa at gengive Svaret paa Latin: det var det sædvanlige „Non possumus“. Det er det, vi altid høre af det ærede Medlem fra Møen, naar vi bebrejde ham, at han ikke gaar videre, end han gaar: Vi kunne ikke komme videre. Men hvorfor kunne vi ikke komme videre? Det ophyster han ikke noget om. Vi skulle lade os berolige af dette bestandige: „Non possumus“. Det er jo noget, man ikke kan. Det er ingen Grund, det er intet Argument, det er en Paastand, som kan være god nok selvfølgelig over for dem, som høre til — hvad skal jeg sige — de troende, til Menigheden. Det er nok for dem, naar Pontifex maximus staar op og siger: Non possumus. Men paa dem, som staa uden for, virker det ikke overbevisende, det virker ikke som et Argument.

Jeg har hørt anført i denne Tid en anden Grund for at begrænse Repræsentationen i Kjøbenhavn saa stærkt, som det er, nemlig den, at Kjøbenhavn i Virkeligheden har mange flere Rigsdagsmænd, end den bør have. Det siges, og saa vidt jeg kan stønne, er det i alt Fald underhaanden et ret yndet Argument, at Kjøbenhavn nu for Djebliffet har mellem 30 og 40 Rigsdagsmænd, idet man raisjonerer som saa, at af de mange Rigsdagsmænd, som ere valgte ude i Landet, have ikke saa faa Bopæl her inde i